

روش‌های اجرایی و کاربردی در پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) برای نخستین بار

گردآوری و تألیف

سید محمد باقرآبادی

علیرضا رامروز

کوروش شایان

علیرضا شایان

عنوان و نام پدید آور : روش‌های اجرایی و کاربردی در پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) برای نخستین بار / گردآوری و تالیف کوروش شایان ... [و دیگران].

مشخصات نشر : تهران، ترمه، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۲۱۶ ص: جدول، نمودار.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۵۳۷-۰

وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا

یادداشت : گردآوری و تالیف کوروش شایان، علیرضا شایان، سید محمد باقرآبادی، علیرضا رامروز

یادداشت : واژه‌نامه.

یادداشت : کتابنامه ص: [۲۰۳].

موضوع : صورت‌های مالی - استانداردها

موضوع : Financial statements - Standards

موضوع : حسابداری دارایی‌ها - استانداردها

موضوع : Assets (Accounting) - Standards

شناسه افه : شایان، کوروش، ۱۳۴۴-

رده‌بندی کنگ : HF ۵۶۲۶/۹ ۱۳۹۵

رده‌بندی دیویی : ۶۵۷/۰۰۰۰۰۰۰۰

شماره کتابشناسی ملی : ۱۳۰۵۵۰۸

- ♦ نام کتاب: روش‌های اجرایی و کاربردی در پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) برای نخستین بار
- ♦ گردآوری و تالیف: کوروش شایان، سید محمد باقرآبادی، علیرضا شایان، علیرضا رامروز
- ♦ حروف چینی و صفحه‌آرایی: انتشارات ترمه
- ♦ طراح جلد: روجا غمگسار
- ♦ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵
- ♦ ناشر: انتشارات ترمه
- ♦ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
- ♦ چاپ و صحافی: رسام - چاوش
- ♦ قیمت: ۱۲۰,۰۰۰ ریال
- ♦ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۵۳۷-۰

آدرس ناشر: تهران-خ انقلاب-خ ۱۲ فروردین-پلاک ۲۸۶، طبقه دوم، واحد ۸

تلفن: ۶۶۹۶۱۷۶۹-۶۶۹۶۱۸۰۴

دفتر فروش انتشارات ترمه و مرکز فروش شهرستان‌ها: تهران-خ انقلاب-خ ۱۲ فروردین-پلاک ۲۸۶، طبقه اول، واحد ۴

تلفن: ۶۶۴۸۱۵۱۴-۶۶۹۵۷۰۲۱

فکس: ۶۶۹۵۷۱۲۰

برای اطلاع از نحوه خرید اینترنتی انتشارات ترمه به وب‌سایت ما به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

www.termehbook.ir Info @ termehbook.ir

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کل یا جزء، به هر صورت

اچاپ، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است

مشکل‌ترین قسمت اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی گام اول، یعنی تهیه نخستین صورت‌های مالی و آگاهی از شرایط پذیرش برای نخستین بار و تأثیرات متقابل سایر استانداردهای بین‌المللی بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده بر این اساس می‌باشد. به همین منظور و با توجه به حرکت‌های صورت گرفته در کشور برای انتقال به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نیاز واحدهای تجاری جهت آگاهی از شرایط این استانداردها، بر آن شدیم تا با ارائه راهنمایی کامل و جامع در خصوص استاندارد بین‌المللی گزارشگری شماره یک با عنوان «پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای نخستین بار» این فرایند را تسهیل بنماییم.

راهنمای کاربردی پس از دو بخش اصلی به شرح زیر می‌باشد:

الف) مروری تکمیلی بر استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره یک با عنوان «پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای نخستین بار» شامل تعریف واژگان ضروری، نکات کلیدی و مثال‌های کاربردی جهت تفهیم بهتر استاندارد مربوط.

ب) بررسی نحوه اثر متقابل الزامات استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره یک با برخی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و استانداردهای بین‌المللی حسابداری و همچنین برخی تفاسیر (IFRC, SIC) دیگر در تهیه نخستین صورت‌های مالی منطبق با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی^۱، و مثال‌های کاربردی برای نشان دادن نحوه تأثیر انتقال به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان وجوه نقد واحد تجاری که برای نخستین بار استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) را پذیرفته و اجرا می‌کند، را دربرمی‌گیرد.

هر چند انتقال دقیق محتوا دغدغه اصلی تدوین‌کنندگان این مجموعه بوده است، ولیکن هیچ کس از خطا و اشتباه مصون نمی‌باشد. لذا ارائه نظرات اصلاحی و پیشنهادات

۱. این توضیحات و راهنمای حاضر، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مرتبط به واحد تجاری که برای نخستین بار استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) را پذیرفته و اجرا می‌کند و احتمالاً توسط واحد تجاری مورد سوال هستند را دربرمی‌گیرد.

اساتید دانشگاه و بزرگان حرفه و خوانندگان محترم از طریق آدرس ایمیل‌های زیر، می‌توانند سبب رفع نواقص و بهبود کیفیت این نوشته در چاپ‌های بعدی شود و در پایان بایستی مراتب سپاس خود را از مدیریت محترم انتشارات ترمه و سرکار خانم‌ها عبدالهی، غمگسار و صیاد که در آماده‌سازی کتاب حاضر یاری‌رسان ما بودند، اعلام نماییم.

با احترام

سید محمد باقرآبادی

smbagherabadi@yahoo.com
smbagherabadi@iacpa.ir
smbagherabadi@accamail.com

علیرضا رامروز

Alireza_ramrouz@yahoo.com

کوروش شایان

kouroshshayan@yahoo.com
kshayan@iacpa.ir

علیرضا شایان

Alireza_shayan@iacpa.ir

www.ketab.ir

فهرست مطالب

بخش اول. مروری تکمیلی بر استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره یک
«پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای نخستین بار» و مثال‌های
کاربردی مرتبط

- استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دقیقاً چه چیزی هستند؟ ۳
- هدف استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره یک ۱۰
- تاریخچه ۱۱
- تعریف واژگان در استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره یک ۱۳
- دامنه کاربرد ۱۴
- ملاحظات کلی در پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۸
- درخت تصمیم‌گیری در خصوص شناسایی یا قطع شناخت دارائی‌ها
- طبق الزامات استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۲۰
- مثال‌هایی در خصوص تغییر طبقه‌بندی اقلام تحت الزامات استانداردهای
بین‌المللی گزارشگری مالی ۲۱
- مثال‌هایی در خصوص اندازه‌گیری اقلام تحت الزامات استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۲۱
- شناخت و اندازه‌گیری در استانداردهای بین‌المللی ۱:۵ * ۱:۶ مالی ۲۴
- معافیت‌های اختیاری ۲۵
- الف) ترکیب‌های تجاری ۲۶
- ب) معاملات پرداخت‌های مبتنی بر سهام ۳۴
- ج) بهای تمام شده فرضی ۳۶
- د) قراردادهای بیمه‌ای ۴۱
- ه) تفاوت‌های انباشته تسعیرارز ۴۱
- و) اجاره‌ها ۴۳
- ز) سرمایه‌گذاری در واحدهای فرعی، واحدهای تحت کنترل مشترک و واحدهای تشریحی وابسته ۴۳
- ح) دارائی‌ها و بدهی‌های واحدهای فرعی، واحدهای تحت کنترل مشترک و واحدهای تجاری وابسته ۴۵
- ط) ابزارهای مالی مرکب ۴۷
- ث) تعیین ابزارهای مالی که قبلاً مورد شناسایی قرار گرفته است ۴۸
- ج) حذف تعهدات موجود در بهای تمام شده اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات ۴۹
- چ) هزینه‌های تامین مالی (استقراض) ۵۰
- خ) توافقات مشترک ۵۱
- ن) فعالیت‌های استخراج ۵۱

۵۲	و) تسویه بدهی‌های مالی با ابزارهای سرمایه‌ای
۵۲	ی) تورم افسار گسیخته شدید
۵۳	معافیت‌های اجباری
۵۳	الف) قطع شناخت دارایی‌ها و بدهی‌های مالی
۵۵	ب) حسابداری مصون‌سازی
۵۹	ج) منافع فاقد حق کنترل (صاحبان سرمایه فاقد کنترل بر واحد تجاری)
۶۰	د) وام‌های دولتی
۶۱	اولین صورت وضعیت مالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۶۳	ارائه سه صورت وضعیت مالی به صورت مقایسه‌ای
۶۳	رویدادهای حسابداری
۷۰	ماهیت تغییر در حسابداری
۷۱	برآوردها
۷۱	برآوردهای انجام شده در پایان دوره مقایسه‌ای
۷۵	ارائه و افشاء
۷۷	گزارشات مالی میان دوره‌ای

بخش دوم. بررسی نحوه اثر متقابل بین استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی شماره یک با برخی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و استانداردهای بین‌المللی حسابداری و همچنین برخی تفاوتهای (IFRC, SIC) دیگر در تهیه نخستین صورت‌های مالی منطبق با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به همراه مثال‌های کاربردی و تشریحی

۸۳	بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱۰ با عنوان «رویدادهای مالی» از تاریخ ترازنامه» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۸۹	بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱۲ با عنوان «مالیات بر درآمد» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۹۰	بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱۶ با عنوان «اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۹۴	بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱۷ با عنوان «حسابداری اجاره‌ها» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
۹۵	بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱۸ با عنوان «درآمد عملیاتی» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱۹ با عنوان «مزایای کارکنان» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۹۶
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲۱ با عنوان «اثرات تغییر در نرخ ارز» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۹۸
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۳ با عنوان «ترکیب‌های تجاری» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۹۹
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲۳ با عنوان «مخارج تأمین مالی» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۰۸
- بررسی تاثیر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۰ با عنوان «صورت‌های مالی تلفیقی» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۰۹
- حالات مختلف پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی توسط شرکت‌های اصلی و فرعی ۱۱۰
- حالت نخست: واحد فرعی پس از واحد اصلی، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را پذیرفته است. ۱۱۰
- حالت دوم: واحد اصلی پس از واحد فرعی، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را پذیرفته است. ۱۱۱
- حالت سوم: پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی توسط واحد اصلی در تاریخ‌های متفاوت برای تهیه صورت‌های مالی جداگانه و صورت‌های مالی تلفیقی. ۱۱۱
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۲ با عنوان «ابزارهای مالی: ارائه» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۱۵
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۴ با عنوان «گزارشگری مالی میان دوره‌ای» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۱۶
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۶ با عنوان «کاهش ارزش» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۱۹
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۸ با عنوان «دارایی‌های نامشهود» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۲۲
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۹ با عنوان «ابزارهای مالی: شناخت و اندازه‌گیری» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۲۶
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۴۰ با عنوان «سرمایه‌گذاری در املاک» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۳۵

- ۱۳۶..... صورت تطبیق‌های مورد لزوم در انتقال به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۲ با عنوان «پرداخت‌های مبتنی بر سهام» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۴۴
- بررسی تاثیر استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲۰ با عنوان «حسابداری کمک‌های بلاعوض دولت و افشای کمک‌های دولت» بر روی نخستین صورت‌های مالی تهیه شده براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۴۵

پیوست

- پیوست شماره ۱. طبق الزامات استانداردهای بین‌المللی واحد تجاری چه زمانی و چگونه یک دارای مشهود غیر جاری را شناسایی نماید؟ ۱۴۹
- پیوست شماره ۲. حسابداری دارایی‌های نگهداری شده برای فروش در صورت‌های مالی تهیه شده مطابق با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چگونه است؟ ۱۵۷
- پیوست شماره ۳. طبقات مختلف در آمارهای عملیاتی براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی کدامند و تفاوت آنها با سود غیر عملیاتی چیست؟ ۱۵۹
- پیوست شماره ۴. تفاوت بین مالیات بر ارزش افزوده و انتقال به ارزش‌های آتی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چیست؟ ۱۶۲
- پیوست شماره ۵. تحصیل مرحله‌ای پیش از تاریخ انتقال به استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی ۱۶۵
- پیوست شماره ۶. بهای تمام شده فرضی و قابلیت مقایسه ارزش منصفانه ۱۶۶
- پیوست شماره ۷. مصون‌سازی ارزش منصفانه براساس اصول و استانداردهای منبرفته شده عمومی (استانداردهای محلی - GAAP) قبلی، که براساس استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی شرانه مصون‌سازی ارزش منصفانه را احراز نمی‌نماید ۱۶۷
- پیوست شماره ۸. تجدید ارزیابی دارایی در نتیجه الزامات قبلی و نه براساس استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی ۱۶۸
- پیوست شماره ۹. سرمایه نمودن هزینه‌های پیش از تاریخ انتقال به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در دارایی‌های نامشهود ایجاد شده درون سازمانی ۱۶۹
- پیوست شماره ۱۰. صورت تطبیق نمونه ۱۷۰
- پیوست شماره ۱۱. چکیده‌ای از استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۱ ۱۷۶
- پیوست شماره ۱۲. نمونه صورت‌های مالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۸۲
- واژه‌نامه ۱۹۳
- منابع ۲۰۳